

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Praha 4, Meteorologická 181

Adresa: Meteorologická 181, 142 00 Praha 4 - Libuš

Identifikátor školy: 600 037 134

Termín konání komplexní inspekce: 25. – 27., 29.listopadu, 2. prosince 2002

Čj.:	010 107/02-2700
Signatura:	ka4zw114

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem školy je Městská část Praha - Libuš, Libušská 35, 142 00 Praha 4. Příslušným orgánem státní správy je Magistrát hlavního města Prahy, odbor školství (Novodvorská 1010/14, 142 00 Praha 4).

Škola je příspěvkovou organizací, kromě úplné základní školy sdružuje mateřskou školu Montessori (odloučené pracoviště Praha 4 – Písnice, Mezi domy 373), školní družinu a školní jídelnu. Dle zahajovacích výkazů nepřesahují počty žáků školy ve všech jejich součástech maximální povolenou kapacitu uvedenou v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

V 1. - 9. ročníku realizuje vzdělávací program Základní škola. Jedna třída na 1. stupni (spojený první a druhý ročník) se vzdělává podle pokusného ověřování vzdělávacího programu Mateřská a Základní škola Montessori čj. 16 267/2001-22; perspektivně se počítá s dalším rozvojem tohoto programu.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně - technických podmínek v základní škole a ve školní družině
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, v základní škole v 1. – 5. ročníku, na druhém stupni v předmětech vybraných ze společenskovední, jazykové, přírodovědné a výchovné složky vzděláváním
- organizace a průběhu činnosti školní družiny
- dodržování obecně závazných právních předpisů
- dodržování finančních, výživových a spotřebních ukazatelů školního stravování
- využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu za období roku 2001 vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ředitel školy byl jmenován do funkce v únoru roku 2000, má jediného (statutárního) zástupce. Organizaci výchovy a vzdělávání i provozu upravuje Organizační řád zahrnující všechny oblasti činnosti školy a rozpracovaný do dalších dokumentů (Organizační schéma, Školní řád, Principy hodnocení nadtarifními složkami platu, atd.). Ředitel usiluje o vytvoření týmového stylu řízení, jehož základ tvoří metodické orgány, tzv. oborové komise, které tvoří tematické plány, organizují školní akce, pravidelně analyzují výsledky vzdělávání, sledují materiální vybavení pro výuku a navrhují jeho doplnění a modernizaci. Na 1. stupni byly zřízeny dvě oborové komise pro učitelky z prvních a druhých ročníků a pro učitelky ze třetích až pátých ročníků. Učitelky z programu Montessori (z 1. stupně ZŠ a MŠ) organizují vlastní metodické schůzky k problematice výchovy a vzdělávání podle tohoto vzdělávacího programu.

Toto participativní řízení se postupně utváří a vyvíjí: rezervy existují v efektivním plánování výuky a v metodické pomoci nekvalifikovaným pracovníkům (využívání vhodných vyučovacích metod, pomůcek atd.). Koordinaci všech složek školy slouží pravidelné schůzky vedení školy. Pedagogická rada je funkčním poradním orgánem ředitele, záznamy z jejích jednání obsahují konkrétní závěry a úkoly. Ředitel i zástupce pravidelně hospitují ve vyučování a získané poznatky následně spolu s učiteli analyzují. Při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy preferují především neformální způsob vedení učitelů, přistupují k nim demokraticky, taktně a citlivě.

Personální podmínky ve sledovaných předmětech dle vyhlášky MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců

Název předmětu	Počet učitelů				
	OPZ	OZ	PZ	N	Σ
Český jazyk a literatura	3			1	4
Anglický jazyk		2	1	1	4
Německý jazyk	1				1
Matematika	3				3
Fyzika			1	1	2
Chemie	1				1
Přírodopis	3			1	4
Dějepis	1			1	2
Zeměpis	2		2		4
Občanská výchova	2		1		3
Rodinná výchova			4		4
Tělesná výchova	2		1		3
Hudební výchova	1				1
Praktické činnosti	1		3	1	5
Informatika				1	1
1. stupeň: třídní učitelky 1. - 5. ročník	6			6	12

OPZ - odborná a pedagogická způsobilost, OZ - odborná způsobilost, PZ - pedagogická způsobilost, N - bez odborné a pedagogické způsobilosti

Nepříznivá personální situace na 1. stupni, tak jak vyplývá z díkce citované vyhlášky, je do jisté míry fakticky kompenzována následujícími skutečnostmi: dvě z šesti učitelek nesplňujících stanovené podmínky mají kvalifikaci pro učitelství na 2. stupni, jedna si doplnila jiné vysokoškolské vzdělání pedagogickým minimem, dvě mají střední pedagogické vzdělání (jedna z nich absolvovala kurs Montessori pedagogiky).

Ve škole působí dvě výchovné poradkyně (pro 1. a 2. stupeň), základními okruhy jejich činnosti jsou poradenství pro děti, rodiče i učitele a další profesní orientace žáků, zejména 9. ročníků. Obě absolvovaly kurzy pro výchovné poradenství a zúčastňují se pravidelně seminářů pořádaných pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP). S novými poznatky seznamují kolegy na pedagogických radách nebo je aktuálně informují o nových metodických materiálech. Jejich kompetence vymezuje stanovená pracovní náplň, jednotlivé úkoly zahrnuje roční plán činnosti členěný po měsících. Soustředí se na problematiku žáků se specifickými vývojovými poruchami učení (SPVU): navrhnou vyšetření v PPP, podílejí se s ostatními zúčastněnými stranami na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů, evidují příslušnou dokumentaci. Konzultace pro rodiče i pro žáky se konají podle aktuální potřeby po předchozí domluvě. Poradkyně spolupracují se školní psycholožkou, se sociálními institucemi,

s informačním centrem pro volbu povolání. V rámci minimálního preventivního programu organizují besedy pro žáky k prevenci negativních jevů ve spolupráci s kulturním střediskem Triangl.

Rozvrh hodin splňuje kritéria školní psychohygieny. Využití odbornosti, osobních dispozic i schopností učitelů při stanovení jejich pracovních úvazků je vzhledem k aktuálním personálním možnostem téměř optimální.

Ředitel školy informuje v souladu se zákonem o svobodném přístupu k informacím. Informační systém využívá standardních mechanismů, je účinný a pružný směrem k zaměstnancům, k rodičům i žákům. Na začátku školního roku vydává škola pro žáky a jejich rodiče bulletin Meteor, obsahující údaje o organizaci školního roku, zprávy Rady školy i nabídku volitelných a zájmových aktivit. Seznamuje též se školním řádem, který vyváženě stanoví práva i povinnosti žáků. Vnitřní informační systém je založen na úzkém kontaktu vedení s učiteli, k dispozici je funkční školní rozhlas, nástěnky a osobní schránky vyučujících. Důležitá sdělení oznamuje ředitel na provozních poradách nebo prostřednictvím oborových komisí. Oboustrannou komunikaci mezi vedením a žáky zprostředkuje Rada žáků tvořená dvěma zástupci z každé třídy od 4. do 9. ročníku. Třídní schůzky rodičů spojené s konzultacemi se konají čtyřikrát ročně. V informacích o prospěchu v žákovských knížkách převažuje klasifikace písemných projevů, jiné formy hodnocení se využívají jen málo.

Veškerá důležitá rozhodnutí projednává ředitel s Radou školy. Dostatek informací poskytuje i poslední výroční zpráva vypracovaná v souladu s platnou legislativou.

Základem dalšího vzdělávání učitelů jsou společné vzdělávací akce organizované přímo ve škole a zaměřené zejména k novým metodám a formám vyučování. Škola v souladu se svými potřebami podporuje také individuální vzdělávání různého zaměření, které souvisí s odborností jednotlivých učitelů (např. jazykové kurzy).

Personální podmínky jsou průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Budovu základní školy tvoří čtyři vzájemně spojené bloky různého stáří a kvality stavebního provedení. K opravám dochází postupně v závislosti na výši rozpočtu. Byla například instalována část nových plastových oken, dokončena rekonstrukce kanalizace. Pozitivem je, že většina prací probíhá v době prázdnin. Prostory školy odpovídají kapacitě žáků. Jsou celkově na dobré užitné a estetické úrovni. Několik učeben nelze využívat k pravidelnému vyučování pro nedostatek přímého osvětlení.

Všechny kmenové učebny 1. stupně jsou světlé a dostatečně prostorné, vybavené starším, ale zachovalým žákovským nábytkem, nástěnnou a magnetickou tabulí. Podnětné nástěnky jsou účelně doplněny pomůckami a materiály pro výuku. Převážná většina tříd je vkusně vyzdobena výtvarnými pracemi žáků a květinami, někde je trvale instalována audiovizuální technika. Pomůcky jsou v dosahu žáků a účelně se využívají. Třída pracující podle vzdělávacího programu Montessori je k tomuto účelu vhodně vybavena běžnými, ale i speciálními pomůckami a materiály; nadstandardní prostorové i materiálové podmínky vytvářejí velmi příjemné pracovní prostředí. Vybavení obou kabinetů 1. stupně je průměrné, fundus se neobnovuje pravidelně. Veškeré novější pomůcky jsou umístěny v jednotlivých třídách a používají se při výuce. Odborná literatura k péči o žáky se speciálními vzdělávacími problémy

je k dispozici v učitelství knihovně, ale nezahrnuje tituly pojednávající o nových trendech v této problematice.

Kmenové učebny na 2. stupni jsou svým vzhledem různorodé, ve srovnání s 1. stupněm spíše méně esteticky podnětné, většinou s opotřebovaným mobiliářem, s menším nebo minimálním podílem žákovských prací, s úpravou výjimečně až na hranici nevkusu. Jejich kvalitu však někde vylepšuje umístění obrazových pomůcek.

Po opakovaných žádostech školy byly získány mimorozpočtové finanční částky z prostředků zřizovatele ve výši cca 3 miliónů. Kč, za které byly vybudovány odborné učebny fyziky, chemie a přírodopisu, výtvarné a hudební výchovy, dvě školní hřiště s umělým povrchem a travnaté hřiště. Plánují se dále např. další odborné jazykové učebny, knihovna a čítárna, zejména však výrazné zkvalitnění počítačových učeben.

Odborná učebna hudební výchovy je zařízena židlemi s psací deskou, starším nábytkem k ukládání pomůcek, tabulí s notovou osnovou a magnetickou tabulí. Z hudebních nástrojů jsou k dispozici některé orffovské nástroje a piano. Pomůcky včetně zčásti zastaralé audiovizuální techniky a menšího počtu nosičů zvuku tvoří dostatečné materiální zázemí pro specifické cíle předmětu.

V kabinetu českého jazyka jsou nástěnné gramatické tabule, jazykové příručky, magnetofon, audiokazety. K procvičování učiva slouží pracovní listy nebo texty, které připravují učitelé. Žákovská knihovna, umístěná v samostatné místnosti, obsahuje především beletrii pro mládež, encyklopedie a naučné publikace. Výpůjční doba pro žáky je stanovena jednou týdně, příslušná dokumentace je řádně vedena. Učitelství knihovna disponuje menším výběrem odborné a pedagogické literatury.

K výuce informatiky slouží především multimediální pracovna s dvanácti staršími počítači s operačním systémem Windows 95, Microsoft Office 95 a vybranými výukovými programy. Síťově propojené počítače, které řídí server s mikroprocesorem Pentium I, jsou bezdrátovým způsobem připojeny k internetu. Výukový software zde občas využívají také učitelé dějepisu, českého jazyka, zeměpisu a občanské výchovy. Pracovna je dále propojena s nově zařízenou špičkovou učebnou fyziky, která disponuje počítačem a programem Animovaná fyzika. V druhé počítačové učebně je třináct nepropojených počítačů staršího typu. Vedení školy není spokojeno s projektem Indoš včetně vstupního proškolení, kterým již prošlo 15 učitelů. Všichni konstatují nevyhovující metodiku a malý přínos pro jejich praktické dovednosti v práci s počítači.

Odborné učebny cizích jazyků, zařízené novým nábytkem, povzbuzují zájem žáků svou barevností, výzdobou a nástěnkami s reáliemi příslušných zemí. Učitel má k dispozici přenosný radiomagnetofon optimálně využívaný ve sledovaných hodinách. Další audiovizuální technika včetně počítačů se neužívá pravidelně. Učebnicové řady doplňují pracovní sešity, materiály připravované učiteli, noviny a časopisy.

Dvě tělocvičny jsou standardně zařízené a vybavené. Osvětlení a okna jsou z bezpečnostních důvodů chráněna kryty a sítěmi. Část náradí je uložena v přiléhajících uzamykatelných skladech. Učební pomůcky jsou k potřebám výuky v dostačujícím množství a jsou doplňovány. V areálu školy je k dispozici nově vybudované víceúčelové hřiště, běžecká rovinka a doskočiště pro skok daleký.

Přírodopis a zeměpis se vyučují v kmenových učebnách, chemie zčásti v nové odborné učebně. Převážně klasické pomůcky většinou odpovídají požadavkům učebních osnov. Jejich množství včetně didaktické techniky a softwaru je přiměřené, ale jejich užití ve sledovaném vyučování s výjimkou map a atlasů, bylo mizivé. Zastaralé zeměpisné atlasy neobsahovaly aktuální

informace k probírané látce. Uložení pomůcek v přírodopisném kabinetě je chaotické, nepřehledné a brání jejich rychlému vyhledávání.

Vyučování rodinné výchovy slouží odborná literatura a videoprogramy. Učitelky užívají také vlastní literaturu a připravují žákům pracovní texty. Pro praktické činnosti je zázemím velmi dobře udržovaná dílna, moderní pracovna fyziky, počítačová pracovna a prostorná, již dost opotřebovaná, cvičná kuchyňka. K pracovně výtvarné výchovy se dvěma tiskařskými lisami přiléhá které přiléhá velmi dobře vybavený kabinet, s archivem písemností a pracovní keramiky.

Stav a efektivní využití materiálních zdrojů pravidelně hodnotí vedení školy, metodické orgány a jednotliví učitelé. Při sestavování rozvrhů se přihlíží k optimálnímu využití tříd, odborných pracoven i sportovišť. Kontrolní činnost sleduje efektivitu používání učebnic, učebních pomůcek a audiovizuální techniky. Oborové komise se průběžně vyjadřují k materiálnímu zázemí výuky a navrhují jeho doplnění. Veškeré vybavení se dokupuje účelně a plánovitě, vedení školy sleduje jeho využití. Stav fondu učebnic a knihoven sledují pověřené pracovníci. Učitelé se s požadavky obracejí na vedení školy.

Žáci jsou vybaveni základními školními potřebami. Používané učebnice, často v jednotných řadách, mají schvalovací doložku MŠMT a jsou účelně obměňovány. K procvičování učiva slouží pracovní sešity a materiály připravené učiteli. Pro sledované předměty je k dispozici dostačující audiovizuální technika, učitelé ji však méně využívají. Vybavení učebními pomůckami je nevyrovnané, ale umožňuje realizovat požadavky schválených učebních osnov.

Materiálně- technické podmínky školy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE (V SOUČÁSTI ŠKOLY, STUDIJNÍM OBORU, UČEBNÍM OBORU, SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ)
--

Realizace vzdělávacích programů

Zřizovací listina je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě.

Na 1. stupni ZŠ jsou vzděláváni žáci dle vzdělávacího programu Základní škola a v jedné třídě dle vzdělávacího programu Mateřská a Základní škola Montessori. Součet povinných vyučovacích hodin pro 1. stupeň ZŠ Montessori odpovídá optimální týdenní dotaci stanovené pro 1. stupeň. V heterogenní Montessori třídě se vzdělávají v letošním školním roce žáci dvou postupných ročníků, což je v souladu se zásadami Montessori pedagogiky.

Nabídka volitelných předmětů je přiměřená možnostem školy, poměrně široké je spektrum nabízené zájmové činnosti (jazyky, informatika, uměleckovýchovné a sportovní útvary). Z řady celoškolských akcí mimo vyučování mají šanci stát se tradicí Vánoční hvězda a Vítání jara, pořady, které úspěšně oslovily i rodičovskou veřejnost. Žáci se účastní řady vědomostních, sportovních i uměleckovýchovných soutěží vyhlášených MŠMT i jinými subjekty, obdobné akce organizuje i škola.

Realizace obou vzdělávacích programů je v souladu se schválenými závaznými učebními dokumenty.

Týdenní časové dotace ve sledovaných předmětech korespondují s učebním plánem příslušného vzdělávacího programu. Vyučování převážně respektuje platné osnovy. Ve školním roce

2001/2002 však nebyly v 9. ročníku v předmětu dějepis vyučovány tematické celky nejnovějších a soudobých dějin po roce 1945.

Časové dotace sledovaných předmětů jsou v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu, vzdělávání probíhá až na uvedenou výjimku v souladu s platnými osnovami.

Kontrola pedagogické dokumentace a přímé pozorování v hospitovaných hodinách ověřily, že je povinná dokumentace vedena v souladu s platnou legislativou. Dílčími nedostatky byly zápisy s nízkou vypovídací hodnotou v některých třídních knihách a nepřesný záznam zvláštního způsobu plnění povinné školní docházky některých žáků v katalogových listech.

Kontrolovaná povinná dokumentace i přes dílčí nedostatky průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Systém kontroly naplňování učebních plánů a osnov, včetně analýzy výsledků, je zřejmý z povinné a interní dokumentace školy, a je ve své podstatě až na některé výjimky funkční. Dílčí nedostatky spočívají v ne zcela důsledné kontrole činnosti metodických orgánů a v uplatňování získaných poznatků v další vzdělávací činnosti školy.

Systém kontroly je účinný.

Koncepce školy je evidentní zejména z ročního plánu činnosti a z výroční zprávy školy. Jejím základním principem je konsenzuální nalézání vzdělávacích cílů i cest k jejich realizaci, s nimiž by se všichni učitelé identifikovali. Vytvářené školní kurikulum je koncipováno jako otevřený program základního vzdělávání zahrnující i veškerou činnost školy. Vychází především z pěstování korektních mezilidských vztahů, vzájemného porozumění a důvěry, ale z vědomí společné odpovědnosti všech zúčastněných partnerů.

Realizace pedagogických záměrů odpovídá vytýčené koncepci školy.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni

Nedostatky v odborné a pedagogické způsobilosti - 6 učitelek nespĺňuje podmínky požadované kvalifikace - neměly až na výjimku negativní vliv na kvalitu jejich pedagogické práce.

Jen ojediněle chyběla ve sledované výuce vstupní nebo průběžná motivace, ať slovní nebo s využitím názorných pomůcek. Především v nižších ročnících vedly kladné, objektivní a zdůvodněné hodnocení sebemenších úspěchů, aktualizace učiva, mezipředmětové vztahy a příklady z praxe k udržení dětského zájmu. Sebehodnocení žáků a zpětná vazba nebyly však využívány pravidelně. Přirozeným motivačním prvkem byl vstřícný přístup učitelek.

Konkrétní časové a obsahové rozvržení výuky učitelky rozpracovaly do funkčních časově-tematických plánů; dílčí rezervy byly zjištěny v plánování výuky druhého ročníku. Oproti tomu tematické plány, tzv. Výkonnostní knihy v Montessori třídě byly vypracovány velmi pečlivě. Bezprostřední příprava na výuku byla ve většině tříd na velmi dobré úrovni.

Převládalo frontální vyučování, podle potřeby se učitelky v rámci možností individuálně věnovaly i jednotlivým žákům. Při zadávání úkolů respektovaly zásady názornosti a přiměřenosti, dávaly jasné a srozumitelné pokyny; ověřovaly si, zda žáci zadání správně pochopili. Použité slovní, praktické i názorně-demonstrační metody byly účelné vzhledem k dosahování stanovených kognitivních cílů, méně už rozvíjely kompetence žáků v oblastech osobnostního a sociálního rozvoje. Výjimku tvořila Montessori třída, kde se v přirozeném heterogenním prostředí rozvíjely individuálním tempem poznávací i osobnostní stránka jednotlivých dětí. Skupinové, kooperativní, ale i další formy vyučování podporovaly jejich schopnost spolupráce a komunikace; vyskytly se v menší míře i v jiných třídách, ale měly různou úroveň i účinnost.

Výuka jako celek respektovala zásady psychohygieny. Estetická podnětnost tříd, tělovýchovné a relaxační prvky a citlivý přístup učitelek pozitivně ovlivňovaly atmosféru ve třídách. Absence relaxačních momentů však někdy ovlivnila negativně aktivitu a schopnost koncentrace některých dětí. Příkladná pracovní atmosféra panovala v Montessori třídě.

Materiální podpora výuky byla na velmi dobré úrovni, aktivně se využívaly všechny dostupné pomůcky a materiály; příkladné bylo jejich využívání v Montessori třídě, která je oproti běžným třídám nadstandardně vybavena. V průběhu inspekce byla pouze jedna hodina výtvarné výchovy nedostatečně materiálně zabezpečena.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou na 1. stupni velmi dobří.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura

Absence odborné a pedagogické způsobilosti jednoho ze čtyř učitelů neovlivnila negativně kvalitu vyučování; o ní rozhodovaly spíše volba vyučovacích metod, a pedagogická erudice. Plánování jednotlivých vyučovacích celků i bezprostřední přípravu na výuku pojímali všichni velmi zodpovědně.

Vstupní motivace se většinou omezila na oznámení programu a cíle hodiny. Ojedinele zvolili vyučující např. mluvní cvičení na dané téma nebo opakování učiva navazující na výklad nové látky. Častá ústní pochvala povzbuzovala žáky k vyšší aktivitě. Žáci však jen výjimečně hodnotili svou práci sami nebo navzájem. Závěrem učitelé zopakovali spolu s dětmi nové učivo, ale nezhodnotili jejich práci. V žákovských knížkách převažovala klasifikace písemných projevů a jazyka; hodnocení slohu či literární výchovy, mluvených projevů nebo aktivity ve výuce bylo minimální. Písemné práce jsou opravovány pečlivě, klasifikace vychází z bodového hodnocení. Následná analýza chyb slouží jako zpětná vazba k procvičování učiva.

V převažujícím frontálním vyučování převládala činnost učitele nad činností žáků. Řízený rozhovor, práce s učebnicí, na tabuli nebo do sešitu byly mnohdy pro žáky stereotypní, a tak klesaly jejich pozornost a zájem. Například i následkem zbytečně dlouhého opakování učiva z nižších ročníků. Jen v menší míře se efektivně uplatnilo skupinové vyučování i práce ve dvojicích s využitím jiných zdrojů informací. Při výkladu učiva vycházeli někteří vyučující ze znalostí žáků a vytvářeli jim podmínky pro vyjádření jejich vlastních názorů. Individuální přístup nebyl ve výuce zaznamenán. Žáci 6. ročníku si zdokonalují komunikační dovednosti v kroužku dramatické výchovy. Zájmový útvar seminář z českého jazyka pro žáky 7. a 9. ročníku slouží k upevňování a prohlubování jejich vědomostí.

Ve výuce se kromě učebnic uplatnily nástěnná tabule, literární příručky, pracovní listy.

Všichni učitelé přistupovali k žákům vstřícně, vytvářeli ovzduší vzájemní důvěry, udržovali si přirozenou autoritu. Pouze kooperativní vyučovací metody podpořily rozvoj komunikačních dovedností dětí, obohacování jejich slovní zásoby a výběr vhodných jazykových prostředků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce jsou průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů anglický jazyk, německý jazyk v 5. - 9. ročníku

Menší pedagogickou zkušenost nebo absenci odborné způsobilosti se snaží několik učitelek kompenzovat zvýšeným úsilím a dalším vzděláváním.

Vstupní motivace obvykle žáky seznámila s cílem vyučování. Někdy se rekapituloval cíl předcházející hodiny. Velmi častá pochvala posilovala zájem dětí, zejména ve vyšších ročnících se vhodně uplatnily mezipředmětové vztahy. Učitelky často a objektivně hodnotily pracovní

výsledky, objevovalo se také vzájemné hodnocení žáků. Klasifikace jak v hodinách, tak v žákovských knížkách, zahrnovala všechny složky jazyka. Rozbory písemných prací slouží učitelkám jako zpětná vazba k procvičování látky.

Sledované vyučování bylo pečlivě připraveno. Struktura hodin, organizace práce a její řízení korespondovaly se stanovenými cíli. Přiměřeně věku a možnostem žáků se rozvíjela jejich schopnost naslouchat s porozuměním, podle pokynů adekvátně reagovat ústně nebo písemně. Vhodně, i když v menším měřítku, se uplatnila práce ve skupinách. Pouze výjimečně se učitelce nedařilo žáky aktivizovat a prohlubovat jejich řečovou dovednost. Individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími problémy se projevil v diferencované obtížnosti zadávaných úkolů.

Ve sledovaných hodinách existovala tvůrčí spolupráce, v naprosté většině byli žáci aktivní. Komunikativní dovednosti byly cíleně a všestranně rozvíjeny, především v nejvyšších ročnících.

Ve všech hodinách sloužila didaktická technika k poslechu rodilých mluvčích a pro navazující práci s ukázkami. Chyběla však při seznamování s reáliemi, kdy učitelé na názornost většinou rezignovali. Kromě učebnic se vhodně využívaly také pracovní listy, časopisy a slovníky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů cizí jazyky jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů matematika a fyzika

Absence odborné a pedagogické způsobilosti jednoho ze čtyř učitelů neovlivnila negativně kvalitu vyučování. Plánování jednotlivých vyučovacích celků i bezprostřední přípravu na hodinu pojímali všichni zodpovědně.

Úvodní motivace se redukovala na pouhé oznámení tématu hodiny. Učitelé žáky v průběhu výuky pozitivně motivovali, adresně je hodnotili, oceňovali jejich úspěchy, a tím podporovali jejich aktivitu. Závěrečné shrnutí a zhodnocení činnosti byly spíše výjimkou. K prověřování znalostí sloužilo společné ústní opakování nebo objektivně hodnocené písemné zkoušení, někdy žáci své výsledky kontrolovali i vzájemně. Náročnost příkladů odpovídala věku žáků a požadavkům osnov. Četnost klasifikace koresponduje s průběhem školního roku, převažuje však klasifikace písemných projevů. Analýza dosahovaných výsledků slouží učitelům jako podklad pro další opakování a procvičování učiva.

Vyučující ve většině hodin promýšleli a vhodně střídali metody a formy výuky, které podpořily aktivní spolupráci žáků. Frontální vyučování v matematice účelně doplňovaly skupinová nebo samostatná práce. Jednotvárné neefektivní zaměstnání žáků mělo naopak za následek jejich nezájem a nepozornost. Ve fyzice se uplatnily názorně-demonstrační metody (demonstrační pokusy, užití mnoha pomůcek), které dětem umožnily osvojit si základní postupy pro poznávání fyzikálních jednotek, objektů a procesů.

Při společném opakování i při výkladu učiva vycházeli učitelé ze znalostí žáků a vytvářeli jim podmínky pro vyjádření vlastních názorů. Děti se často aktivně podílely na tvorbě zápisu nově probrané látky. Písemné procvičení bylo připraveno tak, aby žáci měli dostatek času na vypracování úkolů a mohli pracovat dle svých individuálních schopností.

Ve sledovaném vyučování převažovala příznivá atmosféra, kterou pedagogové navozovali svým přístupem a vstřícným profesionálním přístupem k žákům. Práce ve skupinách a problémové vyučování podporovaly rozvoj komunikačních dovedností dětí.

Moderní odborná učebna fyziky s podnětnou motivační úpravou pomáhá vytvářet kladný vztah žáků k předmětu. Pedagogové využívali při výuce fyziky učebnice a názorné pomůcky (různá kapalná a plynná tělesa, pomůcky na měření délky-sáh, pásma, posuvné měřítko atd.), žáci pracovali se školními sešity. V matematice děti používaly učebnice, sešity, matematické tabulky, čtvercovou síť, pravítka.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů matematika a fyzika jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve volitelném předmětu informatika v 8. a 9. ročníku

Absolvované vysokoškolské vzdělání jediného vyučujícího není v souladu s požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Tento fakt ovšem nijak nesnižuje kvalitu vyučování a je plně kompenzován dalším vzděláváním, intenzivním zájmem o učitelskou profesi a příkladnou schopností komunikovat s dětmi. Přímá příprava vyučování byla velmi pečlivá a zodpovědná.

Atraktivnost učiva a zdůraznění jeho významu pro praktický život jsou pro žáky dostatečnou motivací. Žáci byli v praktické části výuky aktivní, vzájemně kontrolovali svou práci. Slovní hodnocení však nebylo spojeno s klasifikací.

Podle stanoveného programu mají žáci získat znalosti a dovednosti z výpočetní techniky na základní uživatelské úrovni. Seznamují se s textovými a tabulkovými editory a získávají poznatky z práce v prostředí Internetu. Větší počet žáků ve skupinách však příliš neumožňuje samostatnou práci.

V teoretické části výuky získávali žáci při výkladu nové poznatky, někdy až zbytečně rozsáhlé. Výklad byl věcně správný, ale žáci byli pouze pasivními příjemci informací a nezaznamenávali si je. Při praktické činnosti nacvičovali podle instrukcí učitele práci s digitálním fotoaparátem. V multimediální pracovně jim demonstroval počítačovou úpravu jednotlivých fotografií na počítači propojeném s velkoplošnou televizí. Potom kontroloval jejich samostatnou práci a individuálně se věnoval těm, kteří nestačili rychlejšímu pracovnímu tempu. Zadané úkoly byly přiměřeně náročné, nikoli však diferencované podle rozdílných vědomostí dětí.

Při vyučování panovala příznivá atmosféra, učitel má k žákům vstřícný přístup, případné nejasnosti okamžitě vysvětluje. Vzájemná komunikace v rovině učitel – žáci je otevřená.

Průběh a výsledky vzdělávání ve volitelném předmětu informatika jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu dějepis

Rozdílnost v úrovni odborné a pedagogické způsobilosti obou vyučujících (viz výše, personální podmínky) neměla na sledovanou výuku žádný zřetelný vliv.

Motivace ve sledovaném vyučování vycházela téměř výhradně z pouhého oznámení programu výuky. Motivační zadání, zjistit a pojmenovat téma z průběhu vyučovací hodiny, lze obecně považovat za nápadité a podnětné, ale v konkrétní situaci třídy se ukázalo nepřiměřené a v podstatě pro žáky nezvládnutelné obsahově i formulačně. Méně časté a nevýrazné průběžné hodnocení žáky převážně nepovzbuzovalo. Naopak klasifikace, zaznamenaná ve sledovaném výběru žakovských knížek, byla přiměřená časové dotaci předmětu i uplynulé části školního roku a měla zčásti i motivační charakter (činnost v hodině).

Zásadním problémem dlouhodobého plánování bylo a je neproporcionální rozložení dějepisného učiva do jednotlivých ročníků (osmý a devátý). Vypracovaný časově-tematický plán učiva dějepisu v 9. ročníku fakticky neumožňuje zvládnout učivo nejnovějších a soudobých dějin po r. 1945 v rozsahu stanoveném osnovami. (K analogické situaci došlo již ve školním roce 2001/2002, kdy vyučování dějepisu končilo právě rokem 1945.) Aktuální plánování se řídí striktně učebnicemi; to ovšem znemožňuje jakýkoli pokus o vyrovnání časového skluzu a vede k neefektivnímu využívání vyučovací doby. (Obdobnou disproporci v rozvržení učiva v 7. – 9. ročníku zjistila inspekce kontrolou třídních knih těchto ročníků ze školního roku 2001/2002.)

Na stručné úvodní opakování navazoval výklad nového učiva kombinovaný s řízeným rozhovorem, završený diktovaným zápisem do sešitů. Výklad postrádal ucelenou strukturu, dynamiku, konkrétnost i zajímavost, naopak obsahoval některé věcné nepřesnosti a odborné chyby. Přestože posledních přibližně dvacet minut vyučovacího času nebylo efektivně využito, závěr tématu (výsledky a důsledky stavovského povstání r. 1618) se stal pro žáky domácím úkolem do příští hodiny, aniž by jim předchozí vyučování vytvořilo podmínky pro jeho splnění.

Kooperativní metody a formy užití v části výuky (např. práce ve skupinách) neodpovídaly aktuálnímu stavu třídy, (žáci si s nimi nevěděli příliš rady), nedocílily předpokládaného aktivizačního efektu a vyústily v běžný řízený rozhovor. Prezentace nového učiva byla zčásti poplatná dřívějšímu ideologizovanému pojetí a nepřesně interpretované terminologii. Zájem i znalosti žáků se jevily úměrné stylu vyučování, spíše stereotypnímu a méně podnětnému.

Neopominutelným kladem byla práce s historickou mapou a tabulemi, slovníkem, literaturou a dokumentem, která však nebyla ve výuce optimálně využita. Soutěž zaměřená k orientaci v historickém zeměpisu českých zemí s využitím historických atlasů vyzněla jako spíše samoučelná. Nijak nesouvisela s tématem hodiny, výběr soutěžních zadání byl zcela náhodný a hodnocení úspěšného řešení bylo značně benevolentní.

Převažovala poklidná atmosféra, kdy žáci byli spíše pasivními příjemci informací. Charakter vyučování jen velmi omezeně podporoval aktivní osvojování učiva, rozvoj logického myšlení a vyjadřovacích schopností. Příležitostí ke vzájemné kooperaci a komunikaci měli žáci poměrně málo a nadto je nedokázali plně využít.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu dějepis jsou ještě vyhovující.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu občanská výchova

Úroveň odborné a pedagogické způsobilosti všech učitelek (viz výše, personální podmínky) podporují také jejich osobnostní dispozice, schopnost plánovat a organizovat výuku, aplikovat efektivní vyučovací metody a navázat s žáky vstřícný kontakt. Celoroční plánování i bezprostřední příprava jednotlivých témat byly promyšlené a pečlivé. Výběr učiva a použité metody korespondovaly se zamýšlenými cíli.

Učitelky motivovaly žáky již samotným programem vyučovací jednotky, koncipovaným se zřetelem k obsahu a cílům vyučování tak, aby byl pro žáky co možná zajímavý i aktivizující. Učivo (např. právní řád, asertivní chování) vycházelo z reálných situací a ze životních zkušeností dětí. Motivační hodnocení bylo nedílnou součástí výuky, i když klasifikace zaznamenaná ve sledovaném výběru žakovských knížek byla někdy pod úrovní přijatelného minima. Hodnotily se především schopnost vyhledávat a třídit informace, zájem, schopnost komunikovat v pracovním týmu i v plénu, věcně argumentovat.

Výběr učiva odpovídal aktuálnímu stavu jednotlivých tříd a respektoval přiměřenou náročnost. Aktivizující vyučovací metody (modelové situace a jejich analýza, diskuse, řešení problémů ve skupinách apod.) zaujaly naprostou většinu žáků po celou dobu vyučování. Na výběru aktualit prezentovaných spolužákům získávaly děti především komunikační dovednosti. Vhodné uplatnění mezipředmětových vztahů (zeměpis, dějepis, český jazyk apod.) akcentovalo i naukovou složku vyučování, a to efektivně, nenásilně i se zřetelem k praktickému uplatnění vědomostí a znalostí. Styl a metody pedagogické práce sledovaly také výchovný aspekt předmětu a podporovaly příznivé psychohygienické podmínky výuky.

Funkčně se uplatnily učebnice, připravené pracovní listy a materiály, které připravovali učitelé; vyučování ovšem ponejvíce spočívalo ve verbální komunikaci.

Celkový charakter vyučování navozoval příznivou atmosféru. Učitelky důsledně dbaly na obsahovou, stylistickou i jazykovou kvalitu žákovských mluvených projevů a šly příkladem vlastní kultivovanou mluvou. Žáci byli většinou zvyklí vzájemně komunikovat, diskutovat, vyjadřovat i obhajovat své mínění. Jen ojediněle se vyskytly rušivé momenty plynoucí z nerespektování stanovených pravidel chování.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu občanská výchova jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů chemie, přírodopis a zeměpis

Kvalitu vyučování negativně ovlivnila v jednom případě absence odborné a pedagogické způsobilosti (dočasné zastupování), jinak závisela spíše na jeho organizaci a na vyučovacích metodách. Časově-tematické plány respektují osnovy a učebnice, jsou upraveny s ohledem na týdenní časovou dotaci předmětu v ročníku. V jednom případě byl přesto zaznamenán několikátýdenní skluz. Učitelka chemie absolvovala školení o současně platných normách v oblasti ukládání a evidování nebezpečných látek. Oborová komise sdružuje všechny předměty přírodních věd. Koordinuje plánování výuky a navrhuje doplnění pomůcek.

Úvodní motivace sledovaných hodin se většinou omezila na oznámení jejich cíle. Výjimečně se objevila křížovka s tajenkou k danému tématu, žákovský referát nebo aktualita. Učitelé často chválili, ale téměř chybělo sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků. Klasifikace obsažená ve výběru žákovských knížek početně odpovídala uplynulému období školního roku.

Sledované hodiny byly až na výjimku promyšlené a připravené v souladu s osnovami a s představou učitele. Převažovalo frontální vyučování, řízený rozhovor se někdy kombinoval s prací ve skupinách. Pozitivem většiny hodin byla systematická samostatná práce žáků s informacemi (např. jejich vyhledávání v učebnicích, mapách, atlasech). Při vyhodnocování práce jednotlivých skupin však byli ostatní žáci zcela nečinní. S přednesenými referáty někteří učitelé dále nepracovali, proto zůstaly přínosem pouze pro jejich autory. Sledované nekvalifikované vyučování nebylo zvládnuto obsahově ani didakticky; během dlouhého zkoušení jednotlivce nebyli žáci nijak zaměstnáni, výklad a práci s učebnicí negativně poznamenaly odborné chyby i absence názorných pomůcek. V závěru hodin se někdy nepodařilo diskutovat o dosažených cílech ani shrnout učivo. Domácí úkoly byly zadávány přiměřeně rozsahem i náročností.

Ve sledovaných hodinách vyučující nepoužili žádnou didaktickou techniku, nezařadili práci s přírodninami ani demonstrační nebo žákovské pokusy.

Charakter vyučování podporoval rozvoj komunikačních dovedností žáků, a to hlavně při řešení problémových otázek a skupinové žákovské práci.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů chemie, přírodopis a zeměpis jsou průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu rodinná výchova

Všechny tři učitelky jsou odborně způsobilé pro výuku jiných předmětů, nebylo to však na újmu kvality vyučování. Jednotlivě se odlišují výraznějším zaměřením na témata souvisící s jejich odborností (mezilidské vztahy, životní prostředí, tradice). Obsah učiva se někdy lišil od vypracovaných plánů, ale neodchýlil se od platných osnov. Bezprostřední příprava na výuku byla kvalitní. Z plánů i ze sledovaných hodin je zřejmé integrované pojetí předmětu s hlavním zaměřením na rodinu a zdraví. Po dohodě v oborové komisi jsou do plánů zařazena i témata o chování obyvatelstva za mimořádných situací.

Motivace a zájem o předmět vycházely především z aktuálnosti obsahu učiva a jeho uplatnění v praktickém životě, umocňovala je i častá pochvala. Výsledky jednotlivců i skupin hodnotili kromě učitelek i spolužáci.

Kromě řízeného rozhovoru a samostatné práce se ve vyučování střídaly i skupinová práce s řízenou nebo spontánní diskusí. Ve vhodně vybraných beletristických textech žáci vyhledávali a posuzovali chování literárních postav. Cílem bylo vést žáky k tomu, aby získané poznatky a zkušenosti dovedli účelně uplatnit v osobním životě i ve škole. Výchovu ke zdravému životnímu stylu podpořily i vhodně plánované doplňkové akce (Aquapark Liberec).

V průběhu vyučování si žáci osvojovali i některé komunikační techniky, učili se vhodně argumentovat i pozorně naslouchat. Zcela otevřeně vyjadřovali své názory. Celkové vřidné atmosféře napomáhaly i krátké relaxační chvílky.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu rodinná výchova je velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu praktické činnosti

Vcelku optimální obsazení výuky předmětu v daných podmínkách (příbuzná odbornost, učitelovy vědomosti a dovednosti, pedagogické schopnosti) dokládají: kvalita dlouhodobého i aktuálního plánování výuky, průběh a výsledky vyučování. Výsledný efekt byl vždy adekvátní vynaloženému úsilí. Z osnovami nabízených tematických celků se realizují ty, pro které má škola vhodné materiálně-technické i personální podmínky: práce s počítačem, práce s technickými materiály, elektrotechnika kolem nás, příprava pokrmů a svět práce. Poměrně malý počet žáků ve skupinách je dobrým předpokladem pro individuální rozvoj jejich dovedností.

Prvotní motivace spočívala již v samotném výběru tématu, který žáky maximálně zaujal. Průběžně je motivovalo řešení problému, společná kontrola a pochvalné hodnocení dosažených výsledků. Pozitivně působilo i perfektní materiální zajištění.

Vyučování plně využívalo vědomostí a dovedností, které žáci získali v jiných oblastech vzdělávání a plně umožňovalo tvorbu pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. Pracovní tempo korespondovalo s čilou aktivitou žáků. Organizace vyučování i užité metody byly vhodně voleny ke stanovenému programu: např. skupinová práce (příprava pokrmů), výklad kombinovaný se samostatnou prací (práce se dřevem, elektrotechnické práce, práce s počítačem).

Vyučování probíhalo ve velmi příjemné atmosféře a v dobré vzájemné komunikaci. Tomu napomáhá také skutečnost, že učitelé žáky dobře znají.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v praktických činnostech jsou vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu hudební výchova

Zařazená témata korespondovala s platnými učebními osnovami. Vhodně rozšiřovala orientaci žáků v předmětu, ale učitelce se málo dařilo podněcovat jejich hudební tvořivost.

Žáci byli v úvodu hodin účelně seznámeni s cílem výuky, jiná motivace se neobjevovala. Průběžně se využívalo mezipředmětových vztahů. Rozborem klasifikace v žákovských knížkách se ukázalo, že zapsané známky nepostihují všechny složky předmětu.

Dlouhodobé plánování předmětu obsahuje stanovené okruhy učiva, nezaznamenává však vyučovací metody. Obsah výuky směřoval většinou k výkladu dějin hudby a hudební nauky, méně k hudebním činnostem. Výklad vhodně doplňovaly hudební ukázky a názorné pomůcky.

Jednohlasý zpěv žáků, kterému ve vyšším ročníku nepředcházela příprava hlasu, se opíral o učitelčin doprovod na piano. Tato podpora byla harmonicky méně podnětná, časté užívání pedálu kazilo výsledný dojem. Pěvecký projev v nižším ročníku zajímavě oživovaly drobné rytmické nástroje.

Komunikace mezi učitelkou a žáky se pozitivně odrážela ve atmosféře výuky zejména v nižším ročníku.

Platné učebnice různého data vydání se tradičně uplatnily v hodinách společně se zpěvníky a sešity, které učitelka pravidelně kontroluje. Chybělo širší použití nástrojů orffovského instrumentáře. Nebylo využito encyklopedií ani jiné naučné literatury např. k období romantismu.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudební výchově jsou průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu tělesná výchova

Absence odbornosti u jednoho učitele nahradily jeho zájem o předmět a maximální pracovní nasazení. Probíraná témata byla v souladu s učebními osnovami a účelně rozvíjela tělesnou zdatnost žáků, kteří uplatňují svůj zájem o sport a prohlubují svoje dovednosti ve volitelném předmětu sportovní hry. Ve škole existuje sportovní fotbalová třída. Účast žáků v obvodních kolech Poprasku, školních turnajích (např. turnaj v přehazované, atletický trojboj) a v přespolním běhu je vysoká.

Tvůrčí spolupráce, radost ze cvičení a hry prostupovaly všemi zhlédnutými hodinami. Při jejich přípravě zhodnotili učitelé své dlouholeté zkušenosti. Žáky kladně motivovali účelným střídáním činností a oceněním výkonů, posilovali jejich spoluzodpovědnost za výsledek. Porovnávali jejich aktuální výkony s minulými.

Struktura hodin odpovídala stanoveným cílům. Učitelé srozumitelně koordinovali výuku. Zahajovali úvodním rozcvičením. Cviky v průběhu hodin jasně a metodicky správně vysvětlili a předvedli. Brali ohled na individuální možnosti dětí, respektovali případná zdravotní omezení. Zařazované činnosti posilovaly vytrvalost, rychlost, sílu, soutěživost a cit pro přesnost. Hodiny končily relaxací.

Komunikace mezi pedagogy a žáky měla na výuku pozitivní vliv, byla přátelská a vstřícná.

Hodiny byly velmi dobře materiálně zajištěny v čistých a upravených tělocvičnách. Zohledňovala se psychohygienická a bezpečnostní kritéria.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově jsou vynikající.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Běžným nástrojem zjišťování výsledků vzdělávání je hodnocení a klasifikace v jednotlivých předmětech. Sledují a analyzují se výsledky čtvrtletních kontrolních prací v českém jazyce a matematice a dalších písemných prací. Souhrnné klasifikační výsledky se v pololetí a v závěru školního roku objevují v záznamech pedagogické rady a ve výroční zprávě. Vyučující v Montessori třídě používá k hodnocení výsledků vzdělávání vlastní materiály korelující se standardy vzdělávacího programu Mateřská a Základní škola Montessori. Externím evaluačním nástrojem jsou pravidelně zadávané testy Kalibro ve vybraných ročnících.

Výsledky vzdělávání se pravidelně projednávají v pedagogické radě, v oborových komisích, při hospitační a kontrolní činnosti vedení školy. Určitou zpětnou vazbou jsou i výsledky přijímacích řízení na střední školy a úspěšnost bývalých žáků v prvních ročnících. Reakce rodičů při třídních schůzkách a konzultacích na informace o výsledcích vzdělávání jejich dětí,

objevující se v zápisech z těchto jednání, vedení školy vyhodnocuje a dále projednává, eventuálně řeší s příslušnými učiteli. O výsledcích vzdělávání a výchovy informuje ředitel pravidelně radu školy.

Vedení školy také využívá počítačový program Bakaláři, kde lze z katalogových listů jednotlivých žáků sledovat i graficky případné kolísání výsledků klasifikace, rozdíly klasifikace při změnách vyučujícího a celkový vývoj výsledků jednotlivých žáků i průměrných výsledků třídy.

O výsledcích výchovně vzdělávací činnosti školy jsou rodiče informováni na třídních schůzkách a při osobních konzultacích s učiteli, dále pravidelně písemně při významnějším zhoršení prospěchu nebo chování svých dětí.

Dílní analýzy obsahují záznamy z jednání pedagogické rady i fakultativní dokumentace např. z hospitací a kontrol. Celková analýza ve výroční zprávě má souhrnný a spíše všeobecný charakter. Opatření vedení školy jsou běžného charakteru a zřetelně směřují k systémovým pozitivním změnám.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve sledovaných předmětech celkově průměrné.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Školní družina

Charakteristika. Do školní družiny (dále ŠD) je zapsáno 130 žáků z 1. – 4. ročníku. Žáci jsou rozděleni do pěti oddělení – počet dětí v odděleních je od 25 do 29. Ranní provoz začíná v 6:30 a odpolední od konce vyučování do 17:00. Kromě standardní činnosti nabízí ŠD řadu zájmových kroužků – výtvarný, taneční, ručních prací a jógu.

Hodnocení personálních podmínek. Z pěti vychovatelek ŠD pouze dvě splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Vychovatelky bez požadované kvalifikace navštěvují vzdělávací semináře, konzultují v metodickém sdružení, které se pravidelně schází a projednává metodické otázky i provozní záležitosti. Vedoucí vychovatelka se zúčastňuje jednání pedagogické rady. Kontrolu ŠD včetně hospitací v jednotlivých odděleních uskutečnil v letošním školním roce také ředitel školy. O činnosti ŠD informují vychovatelky rodiče na třídních schůzkách na začátku školního roku, kde je také seznámí s vnitřním řádem ŠD.

Personální podmínky jsou průměrné.

Hodnocení materiálně technických podmínek. Všechna oddělení mají vlastní prostory, uzpůsobené i pro volnočasovou činnost. Nábytek odpovídá proporcím dětí, výzdoba místností je inspirativní a účelná. K dalšímu vybavení patří hry, výtvarné pomůcky, sportovní náčiní. Pro svou činnost využívá ŠD další prostory školy a hřiště. Pitný režim je zaveden a dodržuje se.

Materiálně-technické podmínky jsou průměrné.

Hodnocení organizace a průběhu činnosti školní družiny. V 5 odděleních ŠD bylo v době inspekce zapsáno 130 dětí, počet nepřesahuje stanovenou kapacitu. Dokumentace na předepsaných tiskopisech je pečlivě vedena: Přehledy výchovně-vzdělávací činnosti, docházkový sešit a přihlášky vedené na zápisových lístcích. Řád školní družiny obsahuje organizační pokyny. Jeho součástí je Vnitřní řád školní družiny, který stanoví režim dne respektující zásady psychohygieny a zohledňující bezpečnost žáků; rodiče s ním byli prokazatelně seznámeni. Vychovatelky mají stanovenou náplň práce, na vedoucí vychovatelku jsou delegovány odpovídající kompetence.

Činnost vychází z ročního a z měsíčních plánů, pečlivě a podrobně zpracovaných. Má především vyplnit volný čas dětí. Při kontrolované rekreační činnosti v ranním provozu děti

volily z připravené nabídky možných aktivit (např. puzzle, omalovánky, vystřihování, čtení časopisů, hry s míči v tělocvičně). Odpočinek po obědě vyplňují klidové hry, poslech oblíbené hudby a spontánní aktivity. Děti si čtou, hrají na koberci nebo se střídají v kratších časových intervalech u počítače. Rekreace a zájem dětí jsou směřovány k výtvarným činnostem spojeným s rukodělnou prací. K pohybovým hrám a k relaxaci na čerstvém vzduchu využívají přílehlé okolí školy. Vychovatelky vedou děti k samostatnosti, k dodržování hygienických návyků a ke kultuře stolování.

Při sledovaných i řízených činnostech působily děti uvolněně, k vlastnímu sebevyjadřování a seberealizaci mají dostatek prostoru, existují mezi nimi kamarádské vztahy. Vychovatelky přistupují k dětem vstřícně, s přiměřenou empatií, a tím vytvářejí kladné a přátelské prostředí.

Organizace a průběh činnosti školní družiny jsou velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Vnímání školy rodiči

Součástí inspekce bylo zjišťování prostřednictvím standardních dotazníků ČŠI, jak rodiče a žáci vnímají a hodnotí jednotlivé oblasti a podmínky výchovné a vzdělávací práce ve škole. Bylo rozdáno 98 dotazníkových listů v 5. a 8. ročníku. K vyhodnocení rodiče odevzdali 86 dotazníkových listů, což je 87,75% dotázaných. Z nabídnutého hodnocení rodiče využili celou hodnotící škálu. Hodnocení je srovnáním očekávané kvality se skutečností, nikoli srovnáním s jinou školou či se standardem. Výrazně pozitivně hodnotili rodiče informační služby (kvalitu komunikace o prospěchu, chování a o případných problémech žáka), prevenci nežádoucích vlivů (kouření, užívání drog, šikanu, atd.), pravidla stanovená školním řádem, vzdělávací program a nabídku vzdělávacích aktivit (volitelné a nepovinné předměty, činnost mimo vyučování). Kladně vnímali též spravedlivé hodnocení školních výkonů, vztahy mezi učiteli a žáky, využívání pomůcek ve vyučování. Spíše kriticky hodnotili možnosti využívání informačních technologií ve výuce a úroveň hygienického zázemí. Jednotlivé, většinou ojedinělé připomínky se týkaly úrovně školního stravování, častého střídání učitelů na 2. stupni, materiálního vybavení a využívání pomůcek, organizace provozu školy, individuálních problémů v komunikaci. Hodnocení rodičů ve značné míře korespondují se zjištěními ČŠI.

Multikulturní výchovy a vzdělávání

Škola a Sdružení vietnamsky hovořících občanů České republiky (SVO-ČR) uzavřely v roce 2002 dohodu, jejímž předmětem je vzájemná spolupráce při výchově a vzdělávání vietnamských žáků a organizace jazykových kursů pro vietnamskou mládež i dospělé. Dohoda přispívá k multikulturní koexistenci i k začlenění vietnamské minority do společnosti.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ 2001

Limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci byly v roce 2001 dodrženy. Rovněž limit počtu zaměstnanců byl dodržen.

Finanční vypořádání dotací škole poskytnutých MŠMT prostřednictvím MHMP v roce 2001 bylo řádně provedeno v daném termínu.

Využití prostředků na platy a ostatní náklady vyplývající z pracovně-právních vztahů odpovídalo typu a zaměření školy. Personální a mzdová agenda byla vedena v souladu s příslušnými předpisy.

Výše finančních prostředků vydaných na nákup bezplatně žákům poskytovaných učebních pomůcek, učebnic a školních potřeb odpovídá příslušné vyhlášce. Finanční prostředky účelově vyčleněné pro zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků byly plně vyčerpány a další vzdělávací akce byly hrazeny jako ostatní neinvestiční výdaje.

Výroční zpráva o hospodaření školy v roce 2001 byla vypracována v souladu s příslušnými předpisy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 11 629/2002-21 ze dne 6. března 2002
2. Zřizovací listina vydaná Městskou částí Praha-Libuš dne 23. května 2002
3. Vybraná povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů: třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy žáků, rozvrh hodin atd.
4. Fakultativní dokumentace vedení školy a jednotlivých učitelů: záznamy z hospitací, tematické časové plány učiva, koncepce školy, týdenní plány, roční plán kontrolní činnosti, zápisy oborových komisí atd.
5. Fakultativní dokumentace výchovných poradkyň
6. Výkonnostní knihy prvního a druhého roku školní docházky dle vzdělávacího programu MŠ a ZŠ Montessori
7. Osobní složky žáků v Montessori třídě
8. Výstupní protokol o zápisu vstupních údajů ze statistického výkazu Škol V3-02 o základní škole pro školní rok 2002/2003
9. Výstupní protokol o zápisu vstupních údajů ze statistického výkazu Škol V17-02 o školním stravování pro školní rok 2002/2003
10. Potvrzení ve funkci ředitele školy
11. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
12. Organizační řád a další řády, včetně školního řádu i řádu školní družiny
13. Pedagogická dokumentace školní družiny
14. Personální dokumentace vybraných pedagogických zaměstnanců školy dle vyučovaných předmětů sledovaných inspekcí – kopie dokladů o jejich kvalifikaci
15. Výkaz (MŠMT) V 3-01 ke dni 31. října 2001 o základní škole
16. Výkaz (MŠMT) V 17-01 ke dni 15. října 2001 o společném stravování
17. Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. - 4. čtvrtletí roku 2001
18. Rozvaha a Výkaz zisku a ztráty za rok 2001, Hlavní účetní kniha k 31. prosinci 2001
19. Závazné ukazatele rozpočtu po rozpočtové řízení II. na rok 2001 ze dne 29. listopadu 2001
20. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých MŠMT prostřednictvím MHMP v roce 2001 ze dne 5. února 2002, Rozbor hospodaření PO ze dne 7. ledna 2002
21. Osobní spisy zaměstnanců

22. Kniha přijatých faktur a pokladní kniha za rok 2001
23. Vybrané faktury a pokladní doklady týkající se čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu
24. Ekonomická část Výroční zprávy o činnosti školy za šk. rok 2001/2002

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání a výchovy pozitivně ovlivňuje úsilí vedení školy vytvořit stabilizovaný, dělný a erudovaný pedagogický tým, schopný podílet se na tvorbě koncepce školy a realizovat ji. Jde však o záměr dlouhodobý a náročný, kvalifikovaní a kvalitní učitelé se obtížně získávají. Opírá se přitom o některé výrazné osobnosti učitelů a o některé velmi dobré výsledky v pedagogické práci. Organizace a řízení školy vytvářejí systematicky příznivé podmínky pro výchovu a vzdělávání. Z hlediska věkové struktury je učitelský sbor vyvážený a jsou v něm zastoupeni i muži. Dílčí, někdy však i zřetelnější nedostatky se týkají především plánování výuky, činnosti metodických orgánů a menší účinnosti kontroly. Škola zjišťuje výsledky vzdělávání vlastními i externími evaluačními nástroji, hodnocení výsledků vzdělávání prozatím netvoří propracovaný systém.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy odpovídají daným finančním možnostem školy a umožňují realizovat zvolený vzdělávací program. Postupně a systematicky se zlepšuje stav areálu a interiérů školy i vybavení pomůckami. Stav a efektivní využívání materiálních zdrojů se trvale sledují.

Inspekce sledovala a hodnotila průběh a výsledky vzdělávání téměř ve všech předmětech jazykových, společenskovědních, přírodovědných a výchovného charakteru. Zvolený vzdělávací program se realizuje s dílčími nedostatky. Úroveň vyučování v jednotlivých předmětech i u jednotlivých učitelů se někdy i výrazněji liší.

Vedle převažujícího frontálního vyučování se funkčně uplatnily i aktivizační a kooperativní metody, které podpořily kvalitní odbornou úroveň výuky. Vhodná pozitivní motivace spolu s adresným hodnocením se podílejí na utváření příznivého ovzduší ve škole a na formování dobrých mezilidských vztahů. Většina učitelů dbá na jazykovou kulturu dětí.

Zřetelnější dílčí nedostatky se týkají dlouhodobého i aktuálního plánování výuky, výběru a strukturování učiva i jeho věcné správnosti, podceňování vhodné motivace, využívání efektivních vyučovacích metod.

Školní družina plní své poslání v příznivých materiálních a v méně příznivých personálních podmínkách. V rámci své činnosti organizuje také zájmové útvary pro volný čas dětí. Výrazným pozitivem je panující přívětivá atmosféra.

Z předchozích výstupů inspekční činnosti jsou k dispozici pouze dílčí podklady pro celkové porovnání předchozího a současného stavu školy. Nicméně na základě jejich analýzy lze konstatovat: škola výrazně profilovala svou koncepci, zlepšuje personální a materiální podmínky své činnosti a kvalitu řízení. Významně vzrostlo pozitivní vnímání školy rodičovskou veřejností.

Využití prostředků ze státního rozpočtu za období roku 2001 lze hodnotit vzhledem k učebním dokumentům jako hospodárné a účelné.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Vagenknecht	..Vagenknecht v. r..
Členové týmu	PaedDr. Jana Křest'anová	...Křest'anová v. r.
	RNDr. Jitka Loubová	...Loubová v. r.
	Mgr. Jana Pocová	.Pocová v. r.
	Mgr. Marie Šrámková	.Šrámková v. r
	Mgr. Boris Tvarůžek	..Tvarůžek v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Ing. Petr Adámek

Ing. Karel Bína

V Praze dne 16.prosince 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. prosince 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Bohumír Šumský, ředitel školy

..Šumský v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: MHMP	2003-01-28	237/03
Zřizovatel: MČ Praha-Libuš	2003-01-28	230/03
Rada školy: MUDr. Kateřina Poštulková, Výletní 727, 142 00 Praha - Libuš	2003-01-28	231/03

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly podány